

Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Vzpomeň na staré malíře mni-
chy, uzavřené v klášteřích. Jmé-
na zapadla, ale díla mnohých z
oprav psaní složil, adresou opa-
ních mluví dosud. Mluví nejen o
horoucím plameni víry v srdci, a-
le i o světlém plameni posvěce-
ní uměleckého. Malovali pro ú-
levu srdce i duše, ne pro slávu
jména. Nejsou právě tito beze-
jmenní ideálem pravých umělců,
jmenit ideálem pravých umělců?
Mravně nejvyšších? — Představ
si je v bílých celách jejich, před-
stav si je v starých gotických
chrámech v síti trámového lešení.
Můžek tak učinit bez dety? Není
ta představa oblita jakýmsi svět-
lem, jež vychází z jejich bytostí
vlastních?

Jsou nám důkazem, že k umění
netřeba chtivosti slávy, a že nevy-
mřelo by umění, kdyby jednoho
dne zmizela ješitnost ze světa. A
myslí-li Nietzsche po jiných a s ji-
nými, že bez ní chudý by byl lid-
ský duch, a že nejhroznější mor
by nemohl lidstvu uškodit tolik
jako její vyhytnost, má to jistou
plátnost jen při stávající mravní
úrovni a stávající síle různých
vznětů ke konání veliké práce.

Ale uhýbám od toho, kam mí-
řím.

Tak jsem si myslil často, neby-
lo-li by na prospěch umění, kdy-
by každý umělec měl něco z té
křesťanské skromnosti těch beze-
jmenných malířů mniachů? Ne-
pládují pro anonymitu — snad
mi rozumíš — vím, že není dnes
dobře možná, ale sílení toho bych
si přál v duši každého ducha
tvůrčího, co strká lidskou slabost
za umělec. Stlačení, utážení
ješitnosti.

A nejen u ducha produkujícího
bych si toho přál, nýbrž i u du-
cha reprodukcujícího a kritického.
Slápnout na ješitnost v duši své a
jen zanečistit pro umění dát
hořet v srdci opravdu křesťan-
ským.

To je snad tak to nejdůležitěj-
ší, co se mi ozvalo v duši a srdci
po Tvém psaní, a s čím i bez ně-
ho bych se Ti byl asi jednou své-
řil. Rozpovídal jsem se, pravda,
trochu široce, ale nediv se mi —
Přes to, že dal jsem literatuře va-
le, zůstal jsem bedlivým jejím sto-
povatelem a myslím, že mi neuhází
málo co. A interes pro vše, co se
jí týká, se nezmenšil, a tak za to-
ho hareování kavalírských
vehiklů i za toho naslouchání
ramponchovým projevům s výše
vilkopanského tribunálu nashro-
máždilo se ve mně vzdáleném po-
zorovateli množství myšlenek, jež
rád bych s někým sdělil. A zde
nemám důvěrníka, jenž by byl v
poměry zasvěcen a jenž by mi te-
dy rozuměl. Stal jsi se tedy Ty
mou obětí, a promiň již, že tímto
nevtaným snad způsobem se Ti
odvěduji za Tvou důvěru ve
mne. Výslovně podotýkám, že mi
ani nepadá činit nárok na od-
pověď, na projev souhlasu neb
nesouhlasu. Ale až jednou příje-
du do Prahy, nebo Ty ke mně,
pohovoříme si o těchto i jiných
věcech ústně.

Líbá Tě vřele Tvůj
oddaný
Dr. Vejvoda.

S počátku psal doktor dosti
těžce, ale záhy se rozepsal a ro-
zeřál. Byl si věc vědom, že le-
ckde jsou přechody zcela zřejmé,
přímé nenavázané, jinde že se o-
pět opakuje, ale na nějaké pečli-
vější promyšlení a upravování
byl již příliš rozehvátán a zne-
klidněn úsilím dotknouti se vše-
ho, co měl v zápisniku naznače-
no, i co při práci ještě proběhlo
hlavou. Když konečně dopsaný
list pročítal, pomáhal si, že le-
ccos nevyhovovalo tak, jak by si byl
přál, leccos příliš roztáhlo, jiné
jedva zas jen tučnoto, ale těšil se
tím, že napsal ládně poještěl
pro veřejnost, ušněl soukromý
dopis příteli, který z něho přeč-
neklamně pozná jeho smýšlení i
jeho rozhodnutí. Napadlo mu si
ce nyní pro leckteré místo pře-
nější vyjádření, jinde případný
doplněk neb záhadně zkrácení,
ale byl jak přím odporcem k ně-
jakým ještě opravám. "Jen už
prv s tím, jen už s oš, sic bych
a tím nebyl nikdy hotov," pra-

mrholilo. Řeka dostupovala sko-
ro již výše břehů, s nichž vymize-
la již všechna běl sněhu. Kaluže
stály v dolcích žlutavých luk,
špinavé stružky tekly v příko-
pech a koleje cest, ze vzdálené
hradby lesů vanulo chladné vlh-
ko. Stromy u cesty a v zahrád-
kách před i za staveními stály
holé s ohloubou lesknoucí se korou.
Z uzavřených dvorůk jen tu tam
ozval se pes, pronikl pláč dítěte,
ale živé duše nebylo k spatření.
Čím více se blížili lesu, tím
více doléhal na doktora stesk to-
ho deštivého zimního podvečera,
té opuštěnosti plačící přírody od
lidí. Jakési nepřátelství mezi ní
a člověkem zdálo se spočívat ve
vzduchu.

Podivný, ne konejšív, spíše
tísnivý pocit jej jal z té samoty,
ve které se ocitl. Myšlenka, že
vše je pod krovky uschováno, za-
hrzeno, a jen on sám jede s čele-
dínem na voze vstříc té nepro-
niknutelné hradbě lesů, jež jaksi
ponouře, nepřátelsky vzhlížela,
stupňovala jeho sklíčenost.

Nad záhybem cesty stál omoklý
kříž s plechovým Kristem. Jak
doktor na něj pohlédl, pronikl až
k němu poplašný krákok vran, a
jak tím směrem oči pozvedl, mi-
hla se mu pod nízkým nebem čer-
ná plápolavá křídla zapadající do
lesů. A v tom okamžiku mu při-
padlo, jakoby právě vše to, co v
té vteřině zachytil svým pohle-
dem, již jednou dávno za týchž
okolností vnějších i vnitřních byl
viděl, a při tom seznaní bylo mu
nějak podivně úzko, neboť nedo-
vedl se upamatovati, kdy a kde
by to bylo bývalo, a kmitlo mu
mozkem, že to mohlo být jen ve
snu kdysi, a že nyní ve skuteč-
nosti se něco plní, co ten sen kdysi
předpovídal. Jakési očekávání
něčeho těžkého, neznámého jej
prochvělo, a jeho úzkost rostla
v podivnou bázeň před tím nečím
tajemným, co se právě kdesi děje
— on neví kde — ale co se i jeho
duše jistě dotkne. I tento pocit
toho strachuplného očekávání
zděl se mu v té chvíli také jen
opakováním něčeho kdesi dávno, v
neznámé chvíli a v neznámém svě-
tě zažitého, a toto zdání ještě mu
přidrželo.

Napadlo mu, že kdyby věřil, u-
dělal by v té chvíli kříž. Ale on
nevěřil — totiž vlastně ne věřil
— to není pravé slovo — neboť
on věřil, že jakýs Veliký, Nezná-
mý, Všemohoucí všichni ty své
ty, jež vidíme, i ty, jež neznáme,
stvořil, že jednotným zákonem
žítva spjal všechno veškeren-
stvo, ale to bylo nezodpovězenou
otázkou jeho duše, byl-li pouze
jednou Bůh a stvořil svět
zmlčen v nich, rozprehl se v ně,
neb je-li ještě a tvoří stále dál v
nekončném prostoru světy nové,
nemoha ustati ve své tvůrčí práci
a básně do věčnosti svou báseň
plamennými slovy slunec, stálie,
planet, vlasatice a měsíce. Ze by
se staral o naše osudy, že by sly-
šel lidského červíčka, že by bez
vůle jeho ani vlas s hlavy nespádl,
že by věděl o každém kvítku, o
každé mušce, tomu dávno již ne-
věřil, a proto neudělal ten kříž,
když si naň vzpomněl zachovanou
vzpomínkou z dob své dětské víry.
Ale zalíbil se mu ten ozev z
mládky, byl mu rád a jaksi se mu
ulevilo. Ale znamenav ten úč-
nek, usmál se a v duchu si pravil:
"Vida — kořinky přec jen ještě
zbyly. Tolik revoluce se dělo ve
mně, ale žádná nevyvrátila bý-
valý pořádek do posledního vlátna.
A až jednou nastane klid, zbude
ve mně podivná směs. Staré s
novým. A ve všem bude něco
krásmého a dojemného..."

V tom okamžiku zpozoroval
doktor, že vjel do vysokého lesa.
Sešelfo se s obou stran, a pocit
osamocení a sklíčenosti, zapla-
šený namanulými myšlenkami,
zase znenáhla ovládl duši. Jak
hleděl v právo a v levo na řady
rovinných kmenů vysokých boro-
vic, ježlehl rovně třásovitě vr-
cholky měly co přfřorného do
sebe, zdálo se mu, že všechny po-
sleply s obou stran nějak ku
předu, k cestě blíž, a tím i k ně-
mu, jakoby jej neposazované ob-
stoupiti chtěly. Sáh si na tepnu,
neměl-li horečku, ale tep byl tol-
ko seslehl, ne však zrychlen.

"Nervové podráždění s početi-
lých myšlenek neboť naopak,"
konejšil se, ale neukonejšil. Po-
tlačovaná bázeň z něčeho nepřed-

50,000 KNĚH

ZDARMA MUŽŮM.

Ma Cenu \$10.00 Pro Každého Postiženého Muže.

Pak-liže trpíte kteroukoliv nemocí mužům tak vlastní, tedy Vás žádáme, byste si Jopsall o jednu z těchto obdivuhodných knih. V té se jednoduše a srozumitelně vysvětluje, jak každý muž trpící otravou krve, životní slabostí, povlečenou strátou síly, reumatismem, nemocemi ústrojí, žaludku, jater, ledvin aueb nemocí mčehých, může býti trvale vyléčen ve svém vlastním domově. Jste-li žklaman a znaven peněžními obtížemi, tu tato "Zdarma Knihá Mužům" bude míti pro Vás ceny sta dolarů. Povč Vám proč trpíte a jak můžete opět nabýti stálého a trvalého zdraví. Tisíce mužům vraceno bylo dokonalé zdraví síla a možnost za pomoci této cenné knihy. Jest to skla-
diště vědomostí a obsahuje práve to co každý muž vědětí má. Pamatuje že táto kniha jest naprosto zdarma. My zaplatíme poštovné. Oddělte tento "Z D A R M A K U P O N" a zašlete nám ho dnes a my Vám zašleme jeden výtisk této cenné knihy úplně vyplacené.

ZAŠLETE DNES TENTO KUPŇN ZDARMA.

DR. JOS. LISTER & CO., B. 706 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago.

P á n o v ě : — Zajímám se o V á š nabídku, " Knihu zdarma " a tešilo by mne, kdybyste mi ihned jeden výtisk zaslali.

Jméno.....
Pošta.....
Stát.....

vidaného v nitru zůstala.
"Snad je doma hůř," přepadla
jej myšlenka, hned jí však zahá-
něl, vytýkáje si pověřivost. Ale
při tom hleděl napjaté v právo i
v levo, stálo na ty rovné kmeny
borovic v popředí a do té hou-
stnoci, tajemné tmy za nimi, až k
jakoby se cosi dělo, vznášelo, a
najednou vzpomněl si na spatření
kdesi obraz Grottegerův — bělavý
přízrak kostlivce s kosou, kráče-
jícího duchovité tmavým hvo-
zdem, a ihned přenesl ve své
představě obrovitý ten zjev, až k
vrcholům stromů dosahující, do
tajemných temnot toho lesa, jímž
jel. Představa jej tam kladla, a
oko jej postřehovalo. Ne určitě,
jen mlhovitě — ne v celku, jen
kusovité, tu šedavý, vlající, pro-
mykající se čár, jenž rameny za-
chycen po holém předloktí splý-
val, za třásnění kosmatých větví
vykouknou doly černí a záerná
se nosní trojhranný otvor ducho-
vité v před se šinoucí umrlčí hl-
avy. A jak ten příšerný zjev se
protahuje houstí kmenů, tíse zase-
lešl ten vetvý jeho čár o jehli-
č, hnát o větev zavadí i zaklep-
ne, i břit kosy řezavé do kůry
vjede, tu nafižnuta spadne, za-
chrstí, větvička zapraská, ulomí
se, a po spadlém vlhkém jehličí
zní lesem tlumené, jedva slyšitel-
né kročeje obrovských holých
chodidel.

Všecky tyto zvuky jímál
doktorův sluch a zvyšoval jeho
představu. Přivřenýma očima
hleděl v právo do lesa, kde přf-
šerný ten zjev viděl pomalu se
soukat šerem. Tu se ztrácel, jako
by se rozplynul, tu znova vynoří-
la se jeho část, spojila s druhou,
vzrostla, a doktor doplnil si jí v
celek. Směrem k Nedosekům táhl
se ten přízrak, a doktor si před-
stavil v jednom okamžiku, jak z
lesa vystoupí, přeneše se přes
zkalenou řeku jako chuchel mhy,
vztýčí se pak nad jeho domem, za-
plíží se kolem oken a studeným
zavanutím vtáhne se do ložnice je-
ho ženy... a až se on vrátí do-
mů, bude dílo dokonáno.

"Toť tedy pudla jádro — tahle
myšlenka!" šleho mu však hned
v zápětí hlavou. "Nesu v tajem-
nou koutě duše ten plamínek, z něhož
tenhle kouř se vine a čpí..." u-
škříbl se jakoby sám sobě. Ale i-
hned zas odmítl tuto sebeobžalo-
bu, ujistil si, že za téhle jízdy
nezavádil o domov ani myšlén-
kou. Vše způsobila ta zvláštní
náhoda v přírodě, ten nesmýř-
ný stesk, to odloučení člověka, to šer-
lesní a ta jízda opuštěnou ces-
tou lesem k těžce nemocnému. —
Snad od lože toho selského synka
ten žnece se běře úkrýtem boru, do
konav své dílo, podetunv život."

"Je-li on mrtev, nebo zemřel-
i, zůstane Anežka na živu," napadlo
mu hned v zápětí, a jakkoliv ne-
chápal možné souvislosti těchto
dvou případů, vložil do této na-
manulé myšlénky zvláštní význam
tajemně jakési vřáby neb aspoň
vnuknutí.
"Ještě rychleji, ať nepřijdem'
ponož!" vykřikl prudce na čele-
dína. Ten poběhl koně, zamaskl
a zapraskal jim třikráte nad hře-
bty hřícem.

Za zpítné jízdy domů bylo doktorovi volněji. Stav mladého
Josefa Tužiny byl, pokud mohl
vyšetřiti aniž by pacientem po-
hubl, dosti uspokojivý a nevaž-
oval prozatím obav, naopak o-
pravoval naději v plně uzdrave-
ní. A této naději byl doktor rád.
Vykřádal si se přirozeným potře-
ním lékaře, že případ slibuje pří-

nivý průběh, jemuž bude moci bý-
ti nápomocen, a jehož výsledek
bude tedy z části i jeho úspě-
chem, ale přes tento pravděpo-
dobný a zcela postačitelny výklad
vězel v nitru duše hrot vřičtky,
že je tu ještě jiná, zvláštní, jeho
pouze se týkající příčina vnitřní,
ho toho uspokojení. Doktor sic tu
vřičtku snižoval na zcela pošetilý
nápad, ale hrot jí neulomil. —
Ten trčel v duši, a doktor občas
ocítil jeho bodnutí.
"Doma bude hůř, doma bude
jistě hůř," ozývalo se to v něm
jako na vzdoru všemu odbývání
té vřičtky a všem sebeobžalobám
z hloupé pověřivosti. Něco jej
nutilo dívat se do lesa, spatřil-
i zas ten přízrak jako prve, ale ať
hleděl, jak hleděl, nespátril již
stále mu potažuje péfnu na
niohy. U okna v levo od stolu je
šicí stroj a na něm rozešitě kana-
fasové cehy červené pruhované.
Tam — ruce v klíně — sedí starší
sestra nemocného, Marie, štíhlá,
černých vlasů a očí, a nepohnutě
hledí k loži. Její přibledlá tvář
je oduševnělá, jímavá, s pečeti
prožitého smutného románu lásky
a trpkého života nynějšího zde
pod střechou oteovskou.
(Pokračování.)

Záruka kvality znamená více než zelená známka.

GOLDEN SHEAF bourbon a čistá žitná whisky.

Tato whisky je vyráběna pod zárukou, avšak pouhý fakt, že whisky je stávena pod zárukou, není záruka kvality. Zelená vládní známka na hrdu láhve bývá často jen pláštěm milordenství — zakrývajícím mnohé hříchy. Každá kořalka 4 léta stará může býti stávena pod zárukou.

Tedy, nejen ku zelené známce, jež jest pouhým průkazem síly a síly kořalky, ale měli byste též přihlídnouti ku záruce dobrého jména výrobce, to jest: k dobré kvalitě.

Výsledek 45letého pečlivého studia kořalkářního průmyslu je obsažen v

GOLDEN SHEAF

bourbon a čistá žitná whisky.

Tato whisky se vyrábí ve velkém, v do-
bře větraných, veskrze vypočených skladi-
stích pod vládní dohlídkou. Olejovité sou-
částky se přirozenou cestou odstraňují a vy-
táhne se čistý lih, jenž učiní GOLDEN
SHEAF chutným a lahodným — whisky, jež
povzbudí oživení, přes to však neúčinkuje na
mozek.

WILLOW SPRINGS DISTILLERY jest
jedniá výroba kořalek hodná zmínky západ-
ně od řeky Mississippi, založená roku 1866.

Po 45 let WILLOW SPRINGS výrobky
byly brány za měřítko nejdokonalější bor-
bon a čistá žitná whisky. Tohoto vyzname-
nání bylo docíleno užíváním jediné nejlepší
jakkosti obilí, čistě pramenité vody, per-
fektním pálením, stáčením do nejlepšíh su-
dů a nekonalou péčí o každý sud až k úplné
mu vykvašení.

GOLDEN SHEAF bourbon a čistá žitná
whisky rovná se těm nejlepšíh výro-
bám, přes to proslává se za lidov a cenu. Jest to možné jen tím, že ty-
to kořalky se vyrábějí v jedné z největších vinopalen, umístěné v sa-
mém středu obilního pásma, kde surový materiál, práce a palivo jest
možné nejlaciněji.

Žádejte GOLDEN SHEAF. Jest to čistá whisky.

Willow Springs Distillery, Omaha, U. S. A.

Frank Svoboda,

umělecký závod

POVNÍKOVÝ

**Největší
sklad pomníků
ve Spojených Státech**

1417 South 11th Street
Phone Doug. 3444
1218-28 So. 13th Str.
Phone Doug. 1872